

ПРОЄКТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА
ФОНДОВИЙ РИНОК»

Рівень вищої освіти:

третій (освітньо-науковий) рівень

Ступінь вищої освіти: Доктор філософії

Галузь знань: D «Бізнес, адміністрування та право»

Спеціальність: D 2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

освітня кваліфікація Доктор філософії фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Обсяг програми (освітня складова): 60 кредитів ЄКТС

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____ проф. **Анатолій КОБЕЦЬ**/
протокол № __ від «__» _____ 2025р.

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з 01.09.2024 р.

Ректор проф. Анатолій КОБЕЦЬ _____
наказ № _____ від «__» _____ 2025 р.

Дніпро-2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ
РИНОК

**Перший проректор-проректор
з навчальної роботи** _____ **Дмитро ОНОПРИЄНКО**

**Проректор з наукової
та інноваційної діяльності** _____ **Юрій ТКАЛІЧ**

**Начальник відділу внутрішнього
аудиту і контролю якості
освітньої діяльності** _____ **Оксана ГОНЧАРЕНКО**

Начальник навчального відділу _____ **Геннадій ГАПІЧ**

Декан факультету обліку і фінансів _____ **Галина ПАВЛОВА**

Освітньо-наукова програма розглянута і схвалена науково-методичною радою факультету обліку і фінансів (протокол № від . .2025 р.)

Голова НМР _____ **Юлія МАСЮК**

Гарант ОНП _____ **Оксана ГРАБЧУК**

ЗМІСТ

I	Преамбула	4
II	Профіль освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	6
III	Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня вищої освіти – доктор філософії	14
IV	Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність	15
	4.1. Розподіл змісту освітньої складової освітньо-наукової програми за обов'язковими та вибічковими компонентами	15
	4.2. Структурно-логічна схема ОП	16
	4.3. Наукова складова освітньо-наукової програми	20
V	Форми атестації здобувачів вищої освіти	23
VI	Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	23
VII	Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма	24
VIII	Пояснювальна записка до освітньо-професійної програми	27
	8.1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми	26
	8.2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми	27

ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» розроблена з урахуванням досвіду складання освітньо-наукових програм «Фінанси, банківська справа та страхування»: у Національному університеті «Києво-Могилянська академія», Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Київському національному економічному університеті імені В. Гетьмана, Сумському державному університеті, Національному університеті «Львівська політехніка», Білоцерківському національному аграрному університеті, Національному університеті біоресурсів та природокористування України, Сумському національному аграрному університеті, Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, Львівському національному університеті імені Івана Франка, Державного університету «Житомирська політехніка», Національного університету «Чернігівська політехніка».

Освітньо-наукова програма «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» для підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю D 2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» містить профіль освітньо-наукової програми, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Розроблено робочою групою у складі:

1. Гарант ГРАБЧУК Оксана Миколаївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування ДДАЕУ.
2. ХАЛАТУР Світлана Миколаївна, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри фінансів, банківської справи та страхування ДДАЕУ.
3. КАЧУЛА Світлана Валентинівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування ДДАЕУ.
4. ВОДОЛАЗСЬКА Оксана Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування ДДАЕУ.
5. ПАВЛЕНКО Оксана Павлівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування ДДАЕУ.
6. МІШЕНСЬКИЙ Володимир Вікторович, заступник керівника департаменту – керівник управління вдосконалення бізнес-процесів та аналітичного забезпечення ГО, АТ КБ ПриватБанк.

7. ЖЕРЕБКО Юрій Юрійович, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.

Рецензії /відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Освітня програма запроваджена вперше 2023 р. наказ № 1801 від 11.07.2023 р.

АКТУАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

1. Винесено робочою групою на громадське обговорення:

I редакція – протокол № 1 від 20.03.2024 р., гарант – Грабчук О. М.

II редакція – протокол № 1 від 22.04.2025 р., гарант – Грабчук О. М.

2. Розглянуто і схвалено науково-методичною радою факультету обліку і фінансів:

I редакція – протокол № 10 від 24.06.2024 р., гарант – Грабчук О. М.

II редакція – протокол № від . .2025 р., гарант – Грабчук О. М.

3. Затверджено рішенням вченої ради Дніпровського державного аграрно-економічного університету:

I редакція – протокол № 9 від 27.06.2024 р., гарант – Грабчук О. М.

II редакція – протокол № від . .2025 р., гарант – Грабчук О. М.

4. Введено в дію наказом Ректора:

I редакція – наказ № 1979 від 01.07.2024 р., гарант – Грабчук О. М.

II редакція – протокол № від . .2025 р., гарант – Грабчук О. М.

Результати громадського обговорення за освітніми програми знаходяться за покликанням

<https://drive.google.com/drive/folders/1GYuiLib9Sr4PHGrmMFzIJeT1UBh9MRaQ>

II. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК»

2.1 Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Дніпровський державний аграрно-економічний університет Факультет обліку і фінансів Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Спеціальність	D 2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Освітня кваліфікація	Доктор філософії фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
Професійна кваліфікація	не надається
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Доктор філософії Спеціальність – D 2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Освітня програма – «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	Диплом доктора філософії, одиничний, Освітня складова 60 кредитів ЄКТС термін навчання: – очна (денна) форма навчання – 4 роки. – заочна форма навчання – 4 роки.
Наявність акредитації (ліцензування)	Ліцензування: наказ МОН від 01.07.2021 № 81-л/ Освітня програма акредитується вперше.
Цикл / рівень	Третій (освітньо-науковий) рівень, НРК Україна 8 рівень, FQ-EHEA третій цикл, EQF-LLL 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська
Інтернет адреса	https://www.dsau.dp.ua

<p>постійного розміщення опису освітньої програми</p>	
<p>2. 2. Характеристика та предметна область освітньої програми</p>	
<p>Мета освітньо-наукової програми</p>	<p>Підготовка висококваліфікованих, інтегрованих у європейський та світовий науково-освітній простір кадрів у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, здатних розв'язувати комплексні проблеми та практичні завдання щодо функціонування фінансів агропромислового сектору та інших галузей економіки з урахуванням специфічних закономірностей їх розвитку відповідно до сучасних тенденцій фінансової науки, а також здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.</p>
<p>Опис предметної області</p>	<p>Об'єкт вивчення та діяльності: теоретико-методологічні положення, устрій, принципи, механізми функціонування та розвитку фінансових систем.</p> <p>Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми, здійснювати власні наукові дослідження у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає глибоке переосмислення, наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області ґрунтується на концепціях та методології сучасної науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>Методи, методики та технології: наукового пізнання, управління та прийняття рішень, аналітичної обробки інформації у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>Інструменти: інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи, необхідні для виконання наукових досліджень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p>
<p>Орієнтація освітньо-наукової програми</p>	<p>Освітньо-наукова програма (доктор філософії)</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Надання здобувачам за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти зі спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» в галузі знань «Бізнес, адміністрування та право» глибоких цілісних знань і професійних практик з фокусом на дослідження проблем</p>

	<p>фінансування розвитку агропромислового сектору із формуванням здатності розв'язувати комплексні проблеми агробізнесу з урахуванням специфічних закономірностей його розвитку.</p> <p>Ключові слова: фінансування, фінансовий механізм, кредитування, банківська справа, страхування, фондовий ринок, агробізнес, соціальна сфера.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Освітньо-наукова програма орієнтована на засвоєння здобувачами широкого спектру сучасних знань та дослідницького інструментарію у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку й набуття навичок наукового узагальнення вітчизняного і світового досвіду для розв'язання актуальних проблем фінансування розвитку агросфери та інших галузей економіки; поєднання філософського осмислення, теоретичного узагальнення використання фінансових інструментів в діяльності різних економічних агентів; опануванні та використанні сучасного методологічного та методичного підґрунтя у статистичних дослідженнях та економіко-математичному моделюванні фінансових процесів на макро- і мікрорівнях.</p>
<p>2. 3. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) випускник може працевлаштуватися на посади за наступними професійними назвами робіт:</p> <p>1210.1 Директор (начальник, інший керівник) підприємства, директор (начальник) професійного навчально-виховного закладу (професійно-технічного училища, професійного училища і т. ін.), директор курсів підвищення кваліфікації; директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.);</p> <p>1229.4 Завідувач відділення у коледжі, директор центру підвищення кваліфікації;</p> <p>1237.2 Наукові співробітники в галузі методів навчання, завідувач (начальник) відділу (науково-дослідного, конструкторського, проектного та ін.), директор (начальник) організації (дослідної, конструкторської, проектної);</p> <p>1312 директор фінансовий, начальник фінансового відділу, директор (керівник) малого промислового підприємства (фірми);</p> <p>2310.1 Доцент, професор;</p>

	<p>2310.2 Асистент; 2413.1 Наукові співробітники (біржові операції); 2413.2 Професіонали у сфері біржової діяльності; 2414.1 Молодший науковий співробітник (фінанси, банківська справа, страхування, фондовий ринок), наукові співробітники (фінансово-економічна безпека підприємств, установ та організацій), наукові співробітники (економіка); науковий співробітник (фінанси, банківська справа, страхування, фондовий ринок); 2419.2 Науковий співробітник-консультант (фінанси, банківська справа, страхування, фондовий ринок), консультант з податків і зборів; 2419.3 Професіонал з інноваційної діяльності, професіонали державної служби; 2441.2 Аналітик з кредитування, економіст з податків і зборів; аналітик з інвестицій.</p>
Подальше навчання	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
2. 4 Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Підходи до викладання та навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – активне навчання (інтерактивні методи навчання, що забезпечують особистісно-орієнтований підхід і розвиток системного, креативного та стратегічного мислення; спільне навчання у міждисциплінарних групах; «перевернутий клас»); – навчання через викладання (learning by teaching) (педагогічна практика); – навчання через дослідження (в тому числі, участь у виконанні бюджетних та госпдоговірних науково- дослідних робіт, участь у дослідницьких проектах); – персоналізоване навчання (Personalized Learning): індивідуальні консультації з науковими керівниками; вибірккові фахові дисципліни). <p>Під час дистанційної форми навчання – використання платформи MOODLE, проведення ZOOM-лекцій та практичних занять. Процес здобуття комунікативних навичок забезпечується у прямій і непрякій вербальній формі завдяки спілкуванню в Zoom, чат-Moodle або за допомогою сервісів GoogleMeet, Googledocs.</p>
Оцінювання	<p>Система та критерії оцінювання визначені Положенням про організацію освітнього процесу в ДДАЕУ, Положенням про організацію контролю рівня знань здобувачів вищої освіти в ДДАЕУ.</p> <p>Освітня складова програми. Система оцінювання здобутих результатів навчання за дисциплінами освітньо-наукової</p>

	<p>програми складається з поточного та підсумкового контролю, захист звітів з педагогічної практики. Поточний контроль знань проводиться шляхом оцінювання роботи на заняттях. Підсумковий контроль знань – у вигляді письмових та усних екзаменів, диференційованих заліків. Здобувач вважається допущеним до підсумкового контролю з дисципліни у разі виконання всіх видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Під час поточного і підсумкового контролю у процесі оцінювання дисциплін, що забезпечують професійну підготовку, враховуються підготовлені здобувачем та опубліковані наукові статті у збірниках, які входять до фахових видань та/або видань, які включені до міжнародних науково метричних баз.</p> <p>Наукова складова програми. Оцінювання наукової діяльності здобувачів здійснюється відповідно до наукового плану аспіранта через: участь у семінарах кафедри, конференціях; рецензування наукових робіт; самооцінювання; рекомендації наукового керівника; проміжні атестації здобувача у вигляді піврічного та щорічного звіту про виконання індивідуального плану; підготовку та презентацію дисертаційної роботи.</p>
2. 5 Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	<p>Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 02. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 03. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК 04. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК 05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку на основі системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК 01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямках.</p>

	<p>СК 02. Здатність здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та сприяти їх впровадженню у науковій та практичній сферах.</p> <p>СК 03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК 04. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати та ефективно використовувати наукову літературу за напрямом досліджень.</p> <p>СК 05. Здатність застосовувати інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи для обґрунтування, підтвердження/спростування гіпотез та визначення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p><i>Фахові компетентності, визначені ДДАЕУ</i></p> <p>СК 06. Здатність визначати специфічні закономірності розвитку агробізнесу та обґрунтовувати використання фінансового механізму для забезпечення розвитку агропромислового комплексу України.</p>
<p>2. 6 Програмні результати навчання</p>	
<p>Результати навчання відповідно до програми (ПРН)</p>	<p>ПРН 01. Глибоко розуміти загальні принципи та методологію наукових досліджень та застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>ПРН 02. Мати концептуальні та методологічні знання з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку і на межі предметних галузей, а також демонструвати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p> <p>ПРН 03. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати аналізу наукових літературних джерел, економіко-математичного моделювання.</p> <p>ПРН 04. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та сприяти їх впровадженню в науковій та практичній сферах.</p>

	<p>ПРН 05. Застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності для пошуку та критичного аналізу інформації, зокрема статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи.</p> <p>ПРН 06. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку з урахуванням економічних аспектів, лідерства, автономності та відповідальності.</p> <p>ПРН 07. Вільно презентувати та обговорювати результати своєї наукової діяльності державною та англійською мовами в усній та письмовій формах, розуміти іншомовні професійні, наукові та навчальні публікації з відповідної тематики.</p> <p>ПРН 08. Застосовувати інноваційні педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.</p> <p>ПРН 09. Вміти виконувати оригінальні дослідження в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та міждисциплінарних напрямках, та кваліфіковано відображати їх результати у наукових публікаціях.</p> <p><i>Програмні результати, визначені ДДАЕУ</i></p> <p>ПРН 10. Досліджувати та обґрунтовувати розв'язання комплексних проблем агробізнесу з урахуванням специфічних закономірностей його розвитку за допомогою фінансового механізму</p>
2. 7 Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Викладачі, що забезпечують освітньо-наукову програму, відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти.</p> <p>1. Наявність у складі проєктної (робочої) групи науково-педагогічних працівників, на яких покладено відповідальність за проєктування ОНП за певною спеціальністю – не менше трьох осіб, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них два доктори наук або професори та працюють у закладі освіти за основним місцем роботи.</p> <p>2. Наявність у керівника проєктної (робочої) групи – гаранта: наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною спеціальністю; стажу науково-педагогічної</p>

	<p>роботи не менш як 10 років.</p> <p>3. Склад науково-педагогічних працівників, які мають освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітньо-науковій програмі, становить не менш як три особи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють у закладі освіти за основним місцем роботи.</p> <p>4. Серед викладачів ОНП, частка науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене звання й працюють за основним місцем роботи, становить не менше 50 відсотків. Серед НПП, які здійснюють керівництво науковою складовою освітньо-наукової програми не менше двох докторів наук.</p> <p>5. Викладачі за освітньою програмою мають відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації освітньому компоненту, що визначається:</p> <ul style="list-style-type: none"> – на підставі документів встановленого зразка про: вищу освіту; присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація); наявність досвіду професійної діяльності (заняття) за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією) не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності); керівництво (консультування) дисертації на здобуття наукового ступеня за спеціальністю, що була захищена в Україні або за кордоном; – щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років.
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту здобувачів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами) – 2,4 м²;</p> <p>2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій) – 30%;</p> <p>3. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Інформаційно-освітнє середовище ЗВО складається з сайту, підсистеми дистанційного навчання на базі Moodle, Zoom, електронної бібліотеки. Офіційний веб-сайт http://www.dsau.dp.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти та ін. Навчально-методичне забезпечення включає: робочі</p>

	<p>програми та методичні матеріали для вивчення навчальних дисциплін; монографії, підручники та навчальні посібники, конспекти та презентації лекцій, завдання для практичних занять, тести і завдання для самоконтролю, поточного та підсумкового контролю знань здобувачів, програму педагогічної практики. Електронний ресурс закладу освіти, містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання.</p>
<p>2. 8 Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Національна академічна мобільність може здійснюватися відповідно до вимог чинного законодавства та наявності укладених договорів.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Міжнародна академічна мобільність може здійснюватися відповідно до вимог чинного законодавства та наявності укладених договорів.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти може здійснюватися згідно з вимогами чинного законодавства.</p>

III. ОБСЯГ КРЕДИТІВ ЄКТС, НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ третього (освітньо-наукового) ступеня вищої освіти (змiна внесена відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 28.05.2021 № 593)

<p>Обсяг освітньо-наукової програми у ЄКТС</p>	<p>60 кредитів ЄКТС. Не менше 35% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти.</p>
---	--

IV. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК» ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

4.1. Розподіл змісту освітньої складової освітньо-наукової програми за обов'язковими та вибірковими компонентами (дисциплінами) наведено в таблиці 4.1.

Таблиця 4.1

Перелік компонент освітньої програми підготовки докторів філософії
освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Загальний обсяг кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю	Семестр
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОНП				
OK1	Філософія науки	3	Екзамен	1
OK2	Методологія наукових досліджень	4	Екзамен	1
OK3	Інформаційні технології та системний аналіз матеріалів наукових досліджень	4	Екзамен	3, 4
OK4	Інтелектуальна власність та захист авторських прав	3	Диференційований залік	2
OK5	Методика викладання у вищій школі та педагогічна майстерність	3	Екзамен	1
OK6	Іноземна мова для академічних цілей	6	Диференційований залік, екзамен	1, 2, 3, 4
OK7	Професійна етика і ділові комунікації	3	Диференційований залік	1
OK8	Фінансові теорії	4	Екзамен	1, 2
OK9	Інновації та проектна діяльність у професійній сфері	4	Екзамен	3
OK10	Фінансове прогнозування	3,5	Екзамен	4
OK11	Фінансовий механізм агробізнесу	3	Диференційований залік	3
<i>Практична підготовка</i>				
OK12	ПП – Педагогічна практика	4,5	Диференційований залік	4
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		45/60 (75%)		
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП*				

1К-В К-1	Навчальна дисципліна та гуманітарної соціально-економічної підготовки	Відповідно до п.2.3 Положення про порядок обрання здобувачами вищої освіти вибіркового навчальних дисциплін, обсяг кожної вибіркової компоненти становить 3 кредити	Диференційований залік	2
2К-В К-2	Навчальна дисципліна природничо-наукової (фундаментальної) підготовки			2
3К-В К	Навчальні дисципліни професійної підготовки			2, 3, 4
Загальний обсяг вибіркового компонент:		15/60 (25%)		
РАЗОМ ЗА НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ:		60/60 (100%)		

**із загальної кількості запропонованих дисциплін вільного вибору у вибірковій частині навчального плану студенти обирають 1 навчальну дисципліну I-ї категорії, 1 – другої та 3 навчальних дисциплін 3-ї категорії. Обсяг кредитів на кожну вибірку компоненту уніфікований і становить 3 кредити*

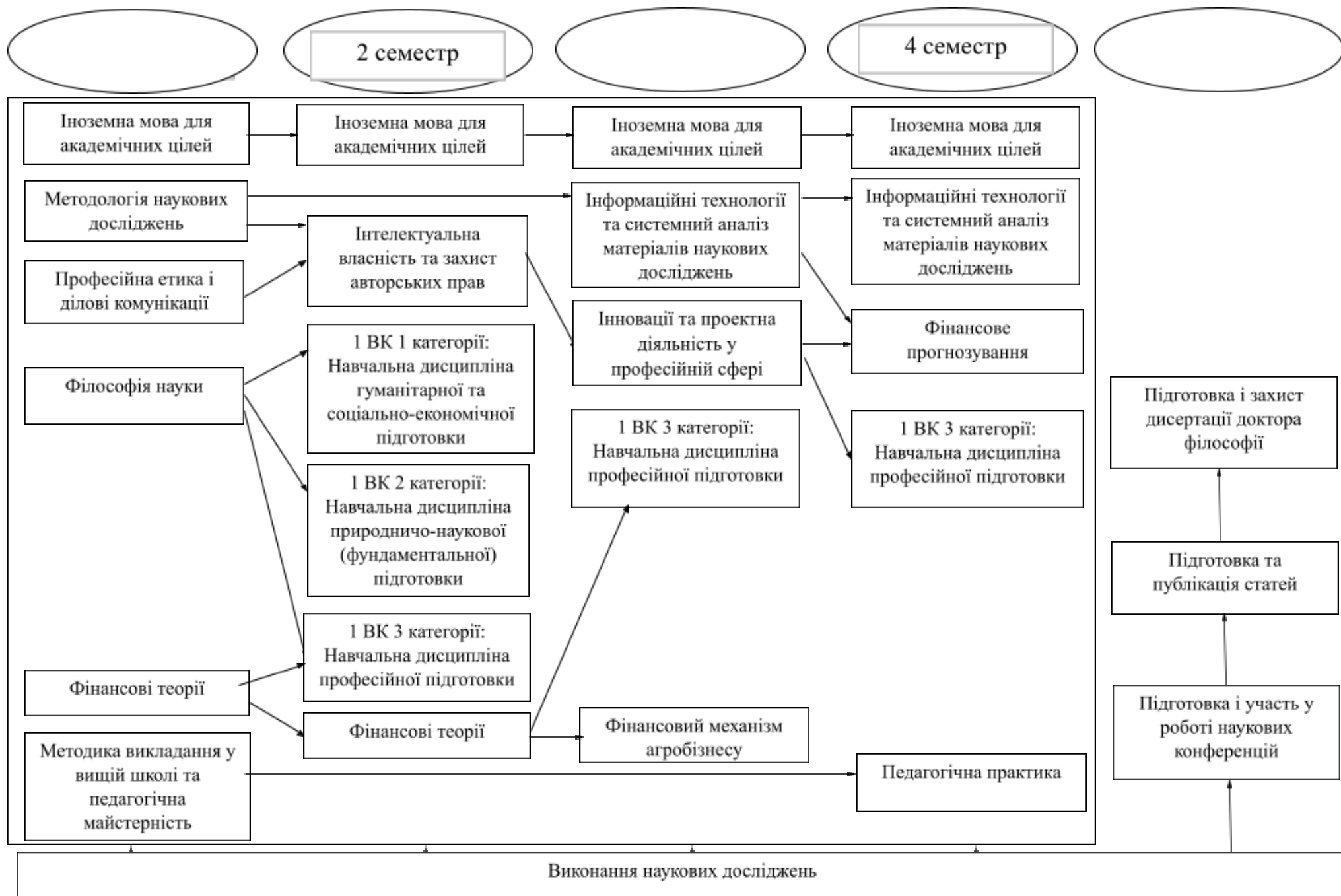
Каталог вибіркового освітніх компонент I-II-III категорії знаходиться за посиланням (<https://drive.google.com/file/d/1C4ffR20xCFUY5vcErzQnWglib43FOen5/view>)

4. 2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Пререквізити	Освітні компоненти	Постреквізити, корективи
1 семестр		
	Іноземна мова для академічних цілей	Іноземна мова для академічних цілей
	Методологія наукових досліджень	Інтелектуальна власність та захист авторських прав, Інформаційні технології та системний аналіз матеріалів наукових досліджень
	Професійна етика і ділові комунікації	Інтелектуальна власність та захист авторських прав
	Філософія науки	1 ВК 1 категорії: Навчальна дисципліна гуманітарної та соціально-економічної підготовки; 1 ВК 2 категорії: Навчальна дисципліна природничо-наукової (фундаментальної) підготовки;

		1 ВК 3 категорії Навчальна дисципліна професійної підготовки
	Фінансові теорії	Фінансові теорії; 1 ВК 3 категорії Навчальна дисципліна професійної підготовки
	Методика викладання у вищій школі та педагогічна майстерність	Педагогічна практика
2 семестр		
Методологія наукових досліджень, Професійна етика і ділові комунікації	Інтелектуальна власність та захист авторських прав	Інновації та проектна діяльність у професійній сфері
Іноземна мова для академічних цілей	Іноземна мова для академічних цілей	Іноземна мова для академічних цілей
Філософія науки	1 ВК 1 категорії: Навчальна дисципліна гуманітарної та соціально-економічної підготовки	
Філософія науки	1 ВК 2 категорії: Навчальна дисципліна природничо-наукової (фундаментальної) підготовки	
Філософія науки	1 ВК 3 категорії Навчальна дисципліна професійної підготовки	1 ВК 3 категорії Навчальна дисципліна професійної підготовки
Фінансові теорії	Фінансові теорії	Фінансовий механізм агробізнесу
3 семестр		
Іноземна мова для академічних цілей	Іноземна мова для академічних цілей	Іноземна мова для академічних цілей
Методологія наукових досліджень	Інформаційні технології та системний аналіз матеріалів наукових досліджень	Інформаційні технології та системний аналіз матеріалів наукових досліджень; Фінансове прогнозування
Інтелектуальна власність та захист авторських прав	Інновації та проектна діяльність у професійній сфері	Фінансове прогнозування; 1 ВК 3 категорії Навчальна дисципліна професійної підготовки
Фінансові теорії	Фінансовий механізм агробізнесу	Виконання наукових досліджень
1 ВК 3 категорії Навчальна дисципліна професійної підготовки	1 ВК 3 категорії Навчальна дисципліна професійної підготовки	Виконання наукових досліджень
Фінансові теорії, 1 ВК 3 категорії Навчальна дисципліна професійної підготовки	1 ВК 3 категорії Навчальна дисципліна професійної підготовки	Виконання наукових досліджень
4 семестр		

Іноземна мова для академічних цілей	Іноземна мова для академічних цілей	Виконання наукових досліджень
Методологія наукових досліджень	Інформаційні технології та системний аналіз матеріалів наукових досліджень	
Інформаційні технології та системний аналіз матеріалів наукових досліджень	Фінансове прогнозування	
Методика викладання у вищій школі та педагогічна майстерність	Педагогічна практика	
Інновації та проектна діяльність у професійній сфері	Фінансове прогнозування	
Методика викладання у вищій школі та педагогічна майстерність	Педагогічна практика	

4. 3. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова програми не вимірюється кредитами ЄКТС, однак є частиною підготовки доктора філософії та реалізується протягом чотирьох років.

Здобувачі вищої освіти проводять дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи. Індивідуальний план погоджується здобувачем з його науковим керівником, а також затверджується вченою радою університету та вченою радою відповідного структурного підрозділу протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до ЗВО. Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи. Невиконання індивідуального плану наукової роботи або порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою закладу вищої освіти рішення про відрахування здобувача.

Формами реалізації наукової складової освітньо-наукової програми здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня є участь у фахових семінарах, міждисциплінарних конференціях, підготовка публікацій у наукових фахових виданнях, участь з доповідями на наукових конференціях, семінарах, форумах, виконанні бюджетних, господарських та ініціативних науково-дослідних робіт (тем), впровадження результатів наукових досліджень у виробництво та навчальний процес, підготовка дисертаційної роботи, публічний захист на засіданні спеціалізованої вченої ради.

Атестація здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється разовою або постійною спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Дисертації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, а також відгуки опонентів оприлюднюються на офіційному веб-сайті відповідно до законодавства. До захисту допускаються дисертації, виконані здобувачем наукового ступеня самостійно. Виявлення в поданій до захисту дисертації (науковій доповіді) академічного плагіату є підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня. Атестації передують щорічна атестація аспіранта за результатами виконання індивідуального плану у вигляді його звітування на засіданнях кафедри або вченої ради факультету. Документами, що підтверджують проміжну атестацію аспіранта, є річний звіт, друкований варіант розділів дисертації, копії публікацій, довідка про складання іспитів і диференційованих заліків, витяг із протоколу засідання кафедри або вченої ради тощо.

Структурні компоненти індивідуального плану наукової роботи здобувача вищої освіти

Види та обсяг запланованих робіт	Форми контролю
І рік навчання	
Затвердження теми дисертаційної роботи та індивідуального плану наукової роботи	Проміжна атестація
Критичний аналіз літературних джерел, ідентифікація наукової проблеми, визначення об'єкта і предмета дослідження; обґрунтування мети і завдань, розробка орієнтовного плану дослідження	
Участь у наукових семінарах (кафедри й міжкафедральних)	
Участь у науковій конференції	

Виконання першого розділу дисертаційної роботи	
II рік навчання	
Проведення досліджень за темою дисертації	Проміжна атестація
Представлення наукових результатів на наукових семінарах	
Апробація результатів наукового дослідження на міжнародних і вітчизняних наукових конференціях	
Публікація наукових статей у фахових виданнях України або періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до ОЕСР	
Робота над виконанням другого розділу дисертації	
III рік навчання	
Проведення аналітичних досліджень за темою дисертації	Проміжна атестація
Представлення наукових результатів на наукових семінарах	
Апробація результатів наукового дослідження на міжнародних і вітчизняних наукових конференціях	
Публікація наукових статей у фахових виданнях України або періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до ОЕСР	
Робота над виконанням третього розділу дисертації	
Участь у наукових проектах, стажуваннях, розробці інноваційних проєктів, ОНП (рекомендується)	
IV рік навчання	
Завершення виконання наукового дослідження	Проміжна атестація, попередня експертиза
Публікація наукових статей у фахових виданнях України або періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до ОЕСР	
Оформлення роботи і отримання висновку наукового керівника	
Проходження попередньої експертизи дисертації й отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення наукових результатів	
Подання документів до спеціалізованої вченої ради і публічний захист роботи (рекомендовано)	

Напрями досліджень здобувачів наукового ступеня доктора філософії

1. Методологічні та організаційні процеси формування фінансової системи. Теорія та методологія впливу фінансової системи на результати соціально-економічного розвитку. Сучасні концепції та теорії фінансів та їх використання у діяльності фінансових інститутів.

2. Фінансова система ЄС: виклики та перспективи для України. Національні особливості функціонування фінансової інфраструктури у країнах Європи та світу.

3. Оптимізація бюджетного процесу: вдосконалення системи управління доходами та видатками бюджетної системи та позабюджетних фондів. Державна підтримка підприємств АПК.

4. Забезпечення бюджетної стійкості. Фінансове забезпечення соціальної сфери. Удосконалення фінансового механізму соціального забезпечення в Україні.

5. Концептуальні засади, пріоритети податкової політики та основні напрями реформування сучасної податкової системи України. Податкове стимулювання посткризового відновлення економіки України

6. Державний борг. Зовнішні державні запозичення у забезпеченні стабільності фінансової системи України. Інструменти управління державним боргом.

7. Пенсійна система України. Стан та перспективи розвитку недержавного пенсійного забезпечення в Україні. Механізм функціонування державного пенсійного забезпечення.

8. Фінансова поведінка підприємств в умовах економічної нестабільності. Забезпечення фінансової безпеки підприємств.

9. Особливості управління фінансами індивідуальних і сімейних приватних підприємств. Поведінкові фінанси.

10. Діяльність банків в Україні. Роль кредитно-фінансових інститутів у фінансуванні економічного зростання. Банківські ризики та управління ними.

11. Управління інвестиційно-інноваційним розвитком підприємств фінансової сфери.

12. Фінансовий ринок та механізм його діяльності. Зарубіжний досвід організації фондового ринку. Регулювання ринку цінних паперів.

13. Удосконалення управління формуванням і використанням фінансових ресурсів суб'єктів господарювання. Оборотний капітал як джерело фінансового забезпечення суб'єктів підприємництва.

14. Забезпечення національної фінансової безпеки. Взаємодія із світовими фінансовими інститутами у подоланні системних ризиків та загроз. Розвиток національної системи оцінки ризиків нелегальних фінансових операцій.

15. «Зелені» фінанси та екологічні інвестиції. Фінансовий інжиніринг зелених фінансів як елемент управління екологічними інноваціями.

16. Розвиток регіональної фінансової системи. Організаційно-економічні аспекти фінансів підприємств АПК та їх роль в регіональному розвитку.

17. Фінансові інвестиції та фінансові інновації. Фінанси сталого розвитку. Фінансово-кредитні важелі у забезпеченні інвестиційного розвитку економіки України. Фінансове інвестування підприємств АПК.

18. Нові технології у фінансовому секторі, їх вплив на стан ринків фінансових послуг. Цифровізація фінансово-економічних відносин. Цифрові фінансові технології. Цифрові фінансові активи. Фінансова цифровізація аграрного бізнесу.

19. Особливості розвитку системи фінансових ресурсів підприємств АПК на різних стадіях економічного розвитку. Фінансово-кредитне забезпечення агропромислового виробництва.

20. Формування фінансового механізму аграрних підприємств. Вплив оборотних активів на ефективність фінансово-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. Управління грошовими потоками сільськогосподарського підприємства та оцінювання його ефективності. Фінансовий механізм управління соціальною відповідальністю агробізнесу.

21. Управління фінансовим ризиком у сільському господарстві: європейський досвід та вітчизняна практика. Забезпечення фінансової безпеки аграрних підприємств на основі раціонального землекористування. Особливості

організації антикризового фінансового управління на сільськогосподарських підприємствах.

22. Інноваційно-інвестиційний розвиток в аграрній сфері. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств.

23. Внутрішні та зовнішні фактори, що впливають на фінансову стійкість підприємств АПК. Формування стратегії сталого розвитку фермерських господарств.

24. Системний підхід в організації фінансового контролю. Державний фінансовий контроль. Контроль та контролінг на підприємствах. Система фінансового контролю в управлінні аграрним підприємством: зміст, форми, методи та інструменти реалізації.

25. Фінансові проблеми продовольчої безпеки розвитку АПК.

V. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань та оприлюднені у відповідних публікаціях. Максимальний та/або мінімальний обсяг основного тексту дисертації встановлюється освітньо-науковою програмою закладу вищої освіти. У дисертації не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Дисертація має відповідати вимогам, встановленим законодавством, і бути оприлюднена на офіційному сайті та у репозитарії закладу вищої освіти.

VI. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У Дніпровському державному аграрно-економічному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичний перегляд змісту освітніх програм;

3) систематичне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюдненням результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету або на інформаційних стендах;

4) сприяння своєчасному підвищенню кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) сприяння забезпеченню наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) функціонування інформаційної системи для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) функціонування системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників Університету і здобувачів вищої освіти.

VII. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

1. Закон України від 01.07.2014 р. №1556-VII «Про вищу освіту» (останні зміни №2925-IX від 23.02.2023. URL: <http://surl.li/kfvn>).

2. Закон України від 05.09.2017 р. №2145-VIII «Про освіту». URL: <http://surl.li/awtx>.

3. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №509 від 12.06.2019, №519 від 25.06.2020). URL: <http://surl.li/gkrz>.

4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. №266. (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 7 липня 2021 р. №762). URL: <http://surl.li/rsml>.

5. Наказ Міністерства освіти і науки України «Таблиця відповідності переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 6 листопада 2015 р. №1151. URL: <http://surl.li/cohgd>.

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. №365). URL: <http://surl.li/ruki>.

7. Методичні рекомендації щодо розроблення освітніх програм (Лист МОН України 1/9-239 від 28.04.2017. URL: <http://surl.li/glai>).

8. Національний класифікатор України: класифікатор професій ДК 003:2010. Затверджено та надано чинності - Наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (зі змінами і доповненнями). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>

9. Положення про освітні програми в ДДАЕУ (наказ №1265 від 31.05.2024 р.). URL: <http://surl.li/aojli>.

10. Положення про гаранта освітньої програми в ДДАЕУ (наказ №1715 від 01.07.2022 р.). URL: <http://surl.li/dhhfd>.

11. Положення про порядок обрання здобувачами вищої освіти вибіркового навчальних дисциплін у ДДАЕУ (наказ №434 від 26.02.2021 р.). URL: <http://surl.li/piwk>.

12. Положення про організацію освітнього процесу ДДАЕУ (нова редакція) (наказ № 1917 від 28.06.2024 р.). URL: (<https://drive.google.com/file/d/1KY88Bgm-BwzUwaW6Wun6ha6tfBAxp1YG/view>).

13. Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ДДАЕУ (наказ №1725 від 03.07.2023 р.). URL: https://www.dsau.dp.ua/ua/page/polozen_reglament_organizac_osvitn_procesu.html

**VIII. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ
РИНОК»**

**8. 1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам
освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»**

Назва освітньої компоненти	Інтегральна компетентність (ІК)	Загальні компетентності (ЗК)					Спеціальні (фахові) компетентності (СК)					
		ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6
ОК 1	+	+	+	+			+		+		+	
ОК 2	+	+	+	+		+	+	+		+	+	
ОК 3	+	+			+	+	+					
ОК 4	+		+			+	+	+		+		
ОК 5	+					+			+			
ОК 6	+			+					+	+	+	
ОК 7	+		+			+	+		+	+		
ОК 8	+	+	+			+	+			+	+	
ОК 9	+	+		+	+	+	+			+	+	
ОК 10	+	+	+		+	+	+			+	+	+
ОК 11	+											+
ОК 12	+					+						

**8. 2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
відповідними компонентами освітньо-наукової програми «Фінанси,
банківська справа, страхування та фондовий ринок»**

Назва освітн ьої компо ненти	Програмні результати навчання									
	ПР Н 1	ПР Н 2	ПР Н 3	ПР Н 4	ПР Н 5	ПР Н 6	ПР Н 7	ПР Н 8	ПР Н 9	ПР Н 10
ОК 1	+	+	+							
ОК 2	+		+	+			+		+	
ОК 3	+				+	+				
ОК 4	+			+					+	
ОК 5								+		
ОК 6							+			
ОК 7								+	+	
ОК 8		+	+						+	
ОК 9	+		+			+			+	
ОК 10	+				+	+			+	+
ОК 11										+
ОК 12								+		

Схвалено на засіданні робочої групи з розробки освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти

Керівник робочої групи –
гарант освітньо-наукової програми

_____/Оксана ГРАБЧУК /
протокол № _____ від « ____ » _____

